

2. Jezús komprimenta tiha hafoin Nia dehan tan saida?
3. Tome hatan saida ba Jezús nia liafuan?
4.



Resumo

Jezús mosu tan dala ida atu fo hanoin tan ba sira, kurizi sira, hasiak sira, tamba sira la fiar buat ne'ebé ema dehan ba sira kona ba Ninia moris hias. Jezús hatene sira ida-idak, sira nia ulun fatuk toos, sira laran toos maski nune'e Jezús dehan dame hela ho imi. No ba Tome nia, lori ó nia liman mai kona Ha'u nia kanek atu ó bele senti, mai hare Ha'u nia kanek atu ó bele fiar.

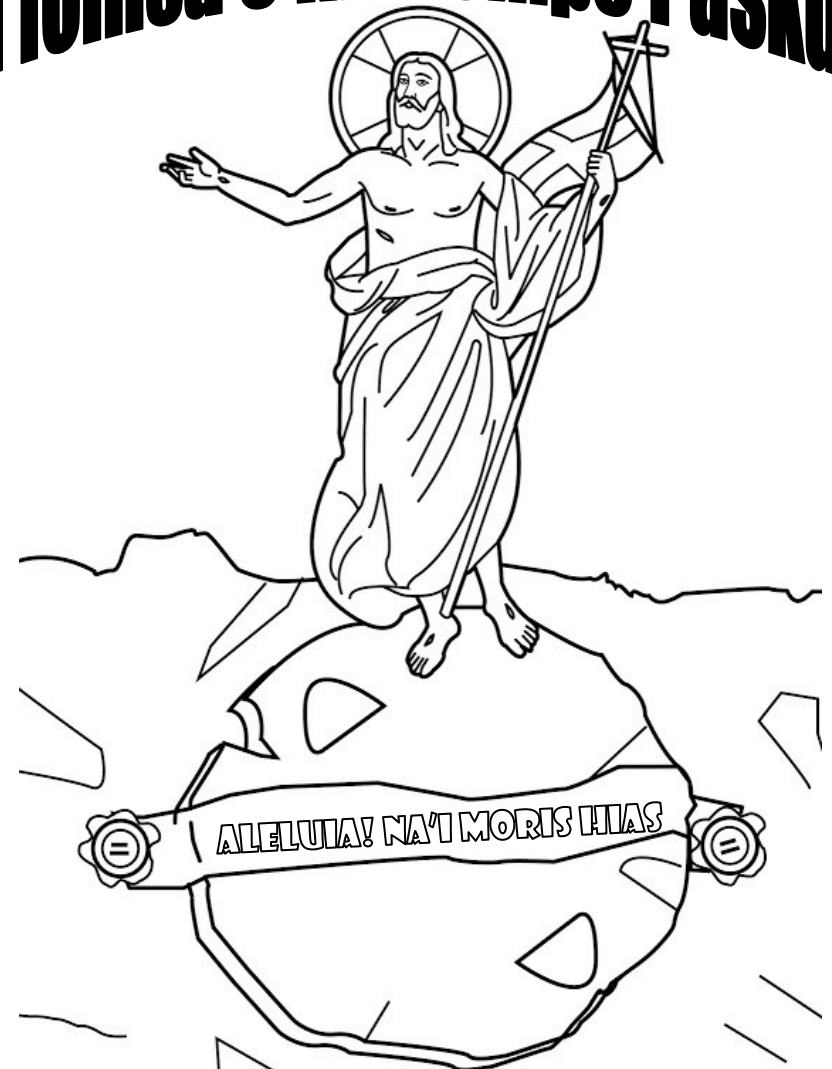
Dala barak iha ita nia moris ita mos sai hanesan Tome, ema dehan buat diak mai ita, ita la fiar lori ita nia ulun toos, buat ita hanoin no hakarak mak loos. Nune'e dala barak ita hetan kurizi husi ema seluk, maibe ne'e tuir ita ida-idak dala barak ita la simu hodi usa situasaun sira bobar tan ema seluk, hodi dehan ema be koalialoos mai ita ne'e mak sala fali. Nune'e presisa kuidaду tamba mundu oras ne'e nakonu ho bosok no bobar lia. Maibe keta tauk se ita koalialoos, haklaken Kristo moris hias.

Ikus mai Tome dehan "ha'u Na'i, hau Maromak". Tamba nia realiza katak buat be nia dehan ne'e sala, la loos. Ne'e mak lia loos be ita koalialoos. Iha ema nia matan ita biban atu bosok ema maibe iha Maromak nia matan ita nia sala hela. Hanesan bola ita hatama be laran nia sei la tun maibe sei nani iha we leten. Ne'e mak lia loos, ita koko atu subar iha ema seluk nia matan no tilun maibe ne'e ikus mai sei mosu hanesan nafatin la lakon no mohu.

Nune'e alin sira keta koko atu bosok no subar lia loos ne'e basa lia loos ne'e mak Maromak rasik, Kristo be moris hias.

N.B. Katekese ba paskoa semana tolu nian, sei fo sai tan iha fulan tuir mai

Katekese ba foinsa'e iha tempo Paskua



I
Jezús moris hias
Hatudu Nia, An ba Maria Magdalena
Markus 16: 9; João 20: 11-18

Objetivo

Hatene katak Jezús moris hias laos mehi ida maibe faktu duni
Komprende Jezús ne'e Maromak Oan
Iha fiar no laran metin ba Jezús Moris Hias

Prosesu

Orasaun: hodi Padre, hodi filho,

Hananu: **NA'I MANAN MATE** **351**

Na'i manan mate; gloria, gloria ba Na'i!

Na'i manan mate, Na'i manan terus;

Ita hotu mai, haksolok.

1. Ema, rai, lalehan, tasi, aleluia.
Haksolok no hananu, aleluia.
Ita hamutuk hodi hananu,
Ita haksolok loron ohin
Ita Na'i moris hias, aleluia.
2. Ema tomak sei hatene, aleluia,
katak Jesus moris hias, aleluia.
Mundu tomak sei fiar duni
katak Jesus sei soi ita.
Ksolok foun sei mosu mai, aleluia.

Ilustrasaun

Drama

Prepara fatin hanesan rai kuak

Maria Magdalena

Anjo nain rua

Jezús

Oinsa halo:

Fatuk kuak/ rate prepara ona iha oin.

Anjo nain rua tur nanis ona iha laran

Animador prepara oratoriano sira atu tau atentensaun ba iha fatin ne'e.

1. Sei hananu dame, sei hananu.
Sei hananu domin, sei hananu.
Ba ema kiak sira, sei hananu.
Ksolok sira nian, sei hananu.
Aleluia, aleluia, Kristu moris hias fali. (2x)
2. Ba mundu raiklaran, sei hananu.
Nia halo ha'u moris, sei hananu.
Ba ema raiklaran, sei hananu.
Be buka justisa, sei hananu.
3. Ba Kristu Jesus, sei hananu.
Ha'u nia liberdade, sei hananu.
Ba ema rai tomak, sei hananu.
Maromak ha'u Aman, sei hananu. **177**

Ilustrasi

(iha surat tahan)

Buka liafuan sira be tuir mai ne'e

* Paskoa	* Ressurreiã	* Jesus Cristo
* Moris hias	* Krus	* Haksolok
* Domin	* Eskolante	* Tome
* Apostolus	* Ha'u Na'i ha'u Maromak	
* Fiar	* Dame	* Liman
		*hamriik

Evanjellu Jo 20: 26-29

²⁶Liu tiha loron ualu, eskolante sira halibur fali iha uma laran. Tome mos hamutuk ho sira. Odamatan sei taka hela, Jesus mosu hodi hamriik iha sira leet dehan: "Dame hela ho imi!" ²⁷Hafoin Nia hateten ba Tome: "Lori o nia limanfuan mai, no hare Ha'u nia liman; lolo o nia liman hodi hatama iha Ha'u nia sorin. O keta laran tos, maibe fiar!" ²⁸Tome hatan dehan ba Nia: "Ha'u Na'i, ha'u Maromak!" ²⁹Jesus lia tun teni ba nia: "O fiar tan o hare tiha Ha'u? Ksolok ba sira nebe fiar maski la hare."

Perguntas

1. Jezús komprimenta apostolos sira dehan nusa?

Eskolante sira tauk no lakon esperansa. Sira nia la hatene atu halo saida, ida ne'e mak sira nia reasaun iha tempo paskua nian. La iha eskolante ida mak haksolok no fiar katak Jezús moris hias tiha ona. Sira rona Jezús nia moris hias ne'e, hanesan fali istoia ida be konta la iha nia realidade. Iha kalan sira tenki hakaas an, mesa-mesak, subar iha uma laran taka hotu odamatan, xavi metin, tamba tauk, sira tauk ema hotu. Hatene ona katak, ema hotu koñese sira nu'udar Jezús nia liman rohan. Kastigu ona Jezús too mate iha krus, tuir mai sira fali.

Eskolante sira nia tauk ne'e troka bainhira Jezús hatudu An ba sira. Ho sira nia matan rasik sira hare Na'i. Hodi ida ne'e sira nia tauk hotu lakon, sira senti haksolok no hakmatek. Uluk sira senti lakon esperansa maibe oras ne'e, sira iha fali esperanca, tamba Kristo moris hias, sira hare rasik ho matan no hatene katak buat ne'ebé Jezús hanorin la sala ida. Buat ne'ebé Jezús dehan nanis ba sira ne'e hakonu la lakon leet deit. Sira senti katak tuir eh fiar Maromak loos, tuir dalan loos. Hodi Jezús nia moris hias ne'e, Nia sei lao hamutuk ho sira too ne'ebé no wainhira deit, sira sei la mesak tan ona.

Loos duni katak ita la hare Jezús oin ho oin hanesan apostous sira. Maibe ita ita moris ita esperensia Ninia presensa Ninia tulun. Problema be ita hasoru iha ita nia moris ne'e, dala barak halo ita taka nia ita nia an no konsente kona ba Jezús nia presensa. Iha tempo paskoa ne'e mai ita hakat sai husi ita nia taka an sira ne'e. Keta husik ita nia moe no tauk hanehan ita, maibe harahun tiha, hakonu an ho brani lia loos. Basa ita la mesak ona Kristo hmutuk ho ita, guia ita iha ita nia dalan ba futuru mak mai.

IV

Jezús moris hias

Hatudu An ba Nia Eskolante sira Nain sanulu resin ida

Markus 16: 14; João 20: 26-29

Objetivo

Hatene Jezús nia hatudu an, atu hametin fiar

Komprende Jezús hatene ita nia presisa sira (frakesa)

Fiar la presisa hare ho matan

Prosesu

Orasaun: hodi Padre, hodi filho,

Hanau: **SEI HANANU DAME, SEI HANANU**

353

- Maria Madalena tama iha palku, (fatin iha ne'ebé fatuk kuak iha), tanis besik fatuk kuak ne'e, hafoin hateke tama ba laran.
- Anju: "Feto, tansa o tanis?"
- Maria Mad: "Ema lori tihaona ha'u nia Na'i no ha'u la hatene sira tau Nia iha nebe."
- Hatan tiha Anjo, nia fila kotuk
- Jezús hamriik iha nia kotuk. Jezús husu ba nia; " tansa o tanis? O buka se?"
- Maria Mad. : "Ita mak lori Nia karik, dehan mai ha'u, ita tau Nia iha nebe atu ha'u bele ba lori fali Nia."
- Jesus : "Maria!"
- Maria Mad. : "Rabboni!"
- Jesus : "Keta kona netik Ha'u, tan Ha'u seidauk sa'e ba Aman. Maibe ba hasouru Ha'u nia maun alin sira hodi dehan ba sira: Ha'u sa'e ba Ha'u nia Aman no imi nia Aman; ba Ha'u nia Maromak no imi nia Maromak."
- Maria Mad. : Halai sai husi fatin/ palku

Perguntas atu haklean

1. Imi komprende saida husi drama ne'e
2. Se mak hare uluk Jesus moris hias husi mate?
3. Wainhira Jesus bolu Maria Madalena, nia konese ka lae?
4. ...

Evanjellu

Jesus mosu ba Maria Madalena

¹¹Maria fali hamriik besik rate iha liur hodi tanis. Nia sei tanis hela, nia hakru'uk hodi hateke ba rate laran. ¹²Nia hare anju na'in rua hatais mutin tur iha fatin nebe sira tau Jesus nia isin, ida ihaulun, ida iha ain. ¹³Sira dehan: "Feto, tansa o tanis?" Nia hatan ba sira: "Basa ema lori tiha ha'u nia Na'i no ha'u la hatene sira tau Nia iha nebe." ¹⁴Dehan tiha liafuan hirak ne'e, nia fila ba kotuk hodi hare Jesus hamriik iha neba, maibe nia la hatene katak ne'e Jesus. ¹⁵Jesus dehan ba nia, "Feto, tansa o tanis? O buka se?" Hanoin katak Nia mak to'os na'in, Maria husu fali: "Na'i, ita lori Nia karik, hateten to'ok mai ha'u ita tau Nia iha nebe atu ha'u bele ba lori Nia." ¹⁶Jesus dehan: "Maria!" Nia fila hodi dehan ba Jesus iha lia ema Ebreu nian: "Rabboni!" katak Mestre. ¹⁷Jesus dehan ba nia: "Keta kona netik Ha'u, tan Ha'u seidauk sa'e ba Aman. Maibe ba hasouru Ha'u nia maun alin sira hodi dehan ba sira: Ha'u sa'e ba Ha'u nia Aman no imi nia Aman; ba Ha'u nia Maromak no imi nia Maromak." ¹⁸Ne'e duni,

Maria Madalena ba hateten ba eskolante sira: “Ha’u hare ona Na’i;” no nia hateten ba sira katak Nia dehan buat sira ne’e ba nia.

Perguntas

1. Maria Madalena hanoin saida wainhira hare rate mamuk?
2. Wainhira Jezús bolu Maria Madalena, nia hatan saida?
3. Jezús haruka Maria Madalena atu halo saida?
4.

Resumo

Iha drama no Evanjellu koalia buat ida deit mai ita, Jezus moris hias. La iha mundo ema mate moris hias fali hanesan Jezús. Jezús nia mate no moris hias ne’e atu soi ema tomak. Se imi husu oinsa mak Maria Madalena mak hare uluk fali, laos apostolus sira seluk?. Tamba iha tempu ne’ebá apostolus sira tauk. Tansa mak tauk , tamba sira mak Jezús nia eskolante (membru) nune’e ema sira seluk (Judeu) sira odio mos apostolu sira. Nun-e’e sira tauk la sai. Maibe Maria Madalena bele ba. Tamba nia mak fetu ida, ema la dun fo atensaun ba nia.

Maria Madalena hare tiha Jezús nia mai fo hatene ba Apostolu sira, laos nonok mesak deit. Apostolu sira tauk, maibe wainhira sira rona katak Na’i moris hias ona, sira hotu halai sai husi uma, sira hakarak atu hare Na’i, maibe sira too iha fatin la hare Nia, hare mak fatin mamuk ka rate mamuk.

Rate mamuk ida ne’e fo hanoin ba Apostolu sira katak, laos ema mak nauk Jezús nia isin mate ba subar iha fatin seluk maibe, nia moris hias duni, hanesan hatudu An ba Maria Madalena.

Mai ita ida-idak, dala ruma ka dala barak hanesan Apostolu nain rua ne’e, ema konta mai ita katak sira hare Jezús, maibe ita la hare, maski ita iha hakarak boot atu hare. Nune’e la hare ne’e la dehan katak Jezús la kohi hatudu An mai ita ka la kohi tulun ita, lae momentu hanesan ne’e Jezús husu mai ita atu fiar. Hare deit nia fatin ka rona husi ema seluk konta mai ita ne’e too ona mai ita atu fiar, la presisa tenki hare Na’i ho matan kedas.

Hahalok ne’ebé diak, responsavel ba fiar ne’ebé iha mak, reza nafatin, reza ba ita nia familia, ita nia kolega, ema sira be ita hadomi, no mos ba ema seluk be ita la hatene nia maibe nia hein hela ita nia orasaun, atu tulun sira. Reza laos teki simu nia rejultadu oras ne’e kedas, maibe hein no fiar katak ita nia orasaun ida-idak Na’i rona no hatan ba ita nia orasaun ne’e, maski ita la hare hanesan ita hakarak.

Tun

1. Ema ne’ebé reza barak ba Maromak
2. Buat ne’ebé halo ai-tahan sira book an
3. Fetu dahuluk nian be Maromak hakiak
4. Apostolus sira nia reasaun wainhira Jezús hamriik iha sira leet
5. Eskolante nain rua halai ba fatin ne’e, Jezús lao ho sira
6. Wainhira la iha naroman
7. Jezús la mate ba nafatin

Tesik

1. Bon Bosco nia moris husi 1815-2015 ita hanaran
2. Lifuan ida mai husi Lk 24: 42
3. Maromak dehan ita halo ema
5. Fetu ne’ebé hare uluk Jezús husi moris hias
6. Lifuan ida husi Lk 24: 32

Evaljellu Jo. 24: 19-25

Jesus mosu ba eskolante sira

¹⁹Iha kalan loron uluk semana nian, uma iha nebe eskolante sira hela, nia odamatan taka metin tan sira tauk Judeu sira, Jesus mosu mai, hamriik iha sira leet hodi dehan: “Dame hela ho imi!” ²⁰Koalia tiha nune’e, Nia hatudu ba sira Nia liman no sorin. Hare tiha Na’i, eskolante sira haksolok teb-tebes. ²¹Jesus lia tun teni ba sira: “Dame hela ho imi! Nudar Ha’u Aman haruka Ha’u mai, nune’e mos Ha’u haruka imi ba.” ²²Hateten tiha ne’e, Nia hu’u iis ba sira dehan: “Simu ba Espiritu Santu!” ²³Sira nebe imi perdua sira sala, sira hetan duni perdua; sira nebe imi la perdua sira sala, sira la hetan duni perdua.”

²⁴Tome, sira na’in sanulu resin rua ne’e ida, nebe ema hanaran Kaduak, la hamutuk ho sira wainhira Jesus mosu. ²⁵Tan ne’e, eskolante sira hateten ba nia: “Ami hare ona Na’i!” Maibe nia hatan ba sira: “Ha’u la hare karik besi kusan nia kuak iha Nia liman, la tau karik ha’u nia limanfuan iha besi kusan fatin, no la hatama karik ha’u nia liman iha nia sorin, ha’u sei la fiar.”

Resumo

ema seluk. Atu haklaklen Jezús ita presisa esperensia hanesan eskolante nain rua, esperensia Jezús nia presensa iha ita nia moris. Ita sei la hare Jezús hanesan eskolante nain rua ne'e, hare ho matan kaer ho liman, maibe liu husi ita nia fiar, ita bele. Hanesan, rona mama no papa nia liamenon, halo tuir sira nia hanorin, mestre sira nia konsello, maluk sira presensa ka tulun. Liu husi ema hirak ne'e, se ita fiar katak sira nia presensa mak Jezús prejenza mai ita, mak ita sei brani hatoo ba ema seluk katak ita hare Jezús no moris iha ninia grasa.

III

Jezús moris hias

Hatudu An ba Nia Eskolante sira Nain Sanulu

Lukas 24: 36-43; João 20: 19-25

Objetivo

Hatene Jezús ne'e Maromak Oan

Komprende Jezús nia hatudu fo korajem

Brani pratika fiar sarani iha mori lor-loron nia

Prosesu

Orasaun: hodi Padre, hodi filho,

Hananu: **MORIS HIAS ONA, ALELUIA 350**

Moris hias ona, aleluia.

Kristu Jesus iha ita leet.

1. Tan ne'e ha'u hamriik, aleluia,

Iha ita oin, Jerusalem.

2. Jerusalem, cidade boot no furak;
sidade harii met-metin, aleluia,
povu sira hakat ba ita.

3. O nia kota laran be hakmatek;
o nia uma laran diak nakonu, aleluia;
tan ita Na'i Maromak. **175**

Ilustrasaun

(hare iha surat tahan)

II

Jezús moris hias

Hatudu An ba Nia Eskolante nain rua

Markus 16: 12-13; Lukas 24: 13-35

Objetivo

Hatene Jezús oras ne'e sei hatudu An mai ita

Komprende ita ema presisa Jezús nia tulun

Fiar iha ema seluk nia presensa nu'udar Jezús nia presensa

Prosesu

Orasaun: hodi Padre, hodi filho,

Hananu: **NA'I MORIS HIAS, ALELUIA 352**

Na'i moris hias (3x) Aleluia (4x) Na'i moris hias.

1. Oh mate, o kbiit iha nebe?

O beran no diak, iha nebe?

2. Ksolok, ita hotu haksolok
tan Kristu Maksoin moris hias ona.

3. Mate eh moris hamutuk ho Kristu,
tan ne'e ita hananu, aleluia.

4. Agradese ba Aman Maromak
tan soi ita hotu ho Kristu nia mate. **176**

Ilustrasaun

Drama

Animador prepara:

Ema nain rua nu'udar Eskoante

Ema ida nu'udar Jezús

Fatin ba sira atu tur

⇒ Narador: iha loron ne'ebá, eskolante nain rua hakarak atu ba emaus, tamba tauk hela iha Jerusalem.

* Eskolante nain rua tama

• Eskolante 1: ita laran metin ba Nia, maibe nia mate tiha ona

• Eskolante 2: loos duni, Nia dehan, liu tiha loron tolu nia mate nian, hafoin nia sei moris hias.

* Jezús tama lao ho eskolante nain rua.

• Jezús imi koalia kona ba saida?

- Eskolante 1; ó mesak mak lao rai ida, iha Jerusalem be la hatene kona ba saida mak mosu iha loron hirak ne'e.
 - Jezús: saida mak mosu?
 - Eskolante 2: kona ba Jezús Nazare, Nia profeta boot ida, ami nain rua ne'e nia eskolante, maibe ema oho tiha ona Nia, tara tan iha krus.
 - Eskolante 1: ami nia maluk balun dehan nia moris hias, maibe ami la hare Nia ida.
 - Jezús: imi nain rua la lee Biblia ka? Iha neba koalia kona ba Nia? Dehan hanesan ne'e, Nia sei terus, hafoin ema oho nia, maibe nia la mate ba nafatin, liu loron tolu, Nia sei moris hias.
 - Eskolante 1: rai kalan ona, ita hela ho ami deit ona ba?
 - Eskolante 2: atu ita esplika tan mai buat ne'e bá ami.
- ⇒ Narador; Jezús halo tuir sira, hodi tama ba uma laran.
- * Asaun deit: tur iha meja, Jezús agradese ba Maromak, hahu fahe paun. Hafoin hamriik sai tiha.
 - * Eskolante : hela hateke ba malu.
 - Eskolante 1: ita fila ba Jerusalem dehan ba sira, ita rua hare ona hare Nia!
 - Eskolante 2: diak ita ba.
 - Sai husi palko

Perguntas

1. Drama ne'e koalia kona ba saida?
2. Se eskolante nain rua ne'e la ba Emaus karik, Jezus mosu ba sira ga lae? Tansa?
3. Tansa mak Jezus esplika eskritura ba sira?
4. ...

Dalan Emaus nian

¹³Iha loron neba eskolante na'in rua la'o ba knua ida naran Emaus, besik kilometru ualu housi Jerusalem. ¹⁴Sira koalia ba malu kona ba buat nebe mosu. ¹⁵Sira sei koalia hodi haksasuk malu dau-daun, Jesus rasik hakbesik hodi la'o hamutuk ho sira. ¹⁶Maibe sira nia matan la dauk nakloke atu hatene Nia. ¹⁷Nia dehan ba sira: "Imi koalia ba malu kona ba sa ida tuir dalan?" Sira para tiha ho oin nakraik. ¹⁸Sira ida naran Cleofas dehan ba Nia: "Ita mesak ema la'o rai iha Jerusalem mak la hatene buat nebe mosu iha neba iha loron hirak ne'e?" ¹⁹Nia husu ba sira: "Sa ida?" Sira hatan: "Kona ba Jesus Nazare, profeta ida beran boot iha lia no hahalok iha Maromak no povu tomak nia oin: ²⁰oin sa ita nia amlulik

boot no na'i ulun sira saran Nia ba mate hodi hedi Nia ba krus. ²¹Ami hanoin katak Nia mak atu soi Israel, maibe liu ona loron tolu mak buat hirak ne'e mosu. ²²Los duni, ami nia feto maluk balun halo ami hakfodak, basa dadersan hela, sira ba rate; ²³hafoin, la hetan Nia isin, sira mai haktuir katak sira hare anju sira nebe dehan katak Nia moris. ²⁴Ami nia maluk balun mos ba to'o rate hodi hetan buat hotu hanesan feto sira haktuir; maibe sira la hare Nia."

²⁵Nia dehan ba sira: "Imi ema beik duni, no neon badak atu fiar buat hotu nebe profeta sira hateten! ²⁶Mesias sei la terus buat hirak ne'e atu nune'e Nia bele tama iha Nia gloria?" ²⁷Hafoin, hahu housi Moises no profeta sira hotu, Nia hatudu ba sira buat hotu nebe hakerek tiha kona ba Nia. ²⁸Besik ona knua nebe sira atu ba, Nia hakfudik atu la'o ba oin tan. ²⁹Maibe sira husu maka'as ba Nia dehan: "Hela ho ami, basa kalan besik ona, loron mos monu ona." Nia tama ho sira atu hela. ³⁰Hafoin, tur tiha atu han ho sira, Nia kaer paun, fo bensa, silu hodi fahe ba sira. ³¹Sira nia matan nakloke hodi hatene Jesus; maibe Nia lakon kedas housi sira oin. ³²Sira dehan ba malu: "Ita nia laran la manas wainhira Nia koalia ba ita tuir dalan hodi hanorin Eskritura?"

³³Sira hamriik kedas, hodi fila fali ba Jerusalem. Iha neba sira hetan sira na'in sanulu resin ida halibur hamutuk ho maluk sira seluk, ³⁴nebe dehan ba sira: "Tebes, Na'i moris hi'as ona hodi mosu ba Simao!" ³⁵Tuir mai, sira haktuir buat nebe mosu iha dalan, oin sa sira hatene Jesus wainhira Nia silu paun.

Perguunta

1. Eskolante nain rua atu ba ne'ebé?
2. Sira hasoru se iha dalan?
3. Wainhira sira koñese tiha Jezús, sira halo saida?
4. ...

Resumo

Drama no evanjellu hatoo mai ita katak, eskolante nain rua halai husi nia maluk sira atu ba subar an, iha knua ida naran emaus, mai-soumenus kilometro 12 dook husi Jerusalem. Sira senti lakon esperansa, laran taridu nune'e Jezús mai lao ho sira, atu esplika fila ba sira kona ba ninia mate ne'e. No sira fila hikas ba Jerusalem, ba hamutuk ho nia maluk sira, atu la iha fahe malu, haketak malu, mai iha unidade, hamutuk, wainhira iha unidade ka hamutuk maski ema oituan mos sei forte.

Jezús la kurizi sira lalais kedas maibe, lao ho sira, akompañia sira, lori sira too fatin loos, hafoin Nia hatudu nia An ba sira, atu sira bele komprende ka koñese. Wainhira sira koñese tiha Nia, sira fila kedas ba Jerusalem atu hatoo ba nia maluk sira katak sira hare Na'i.

Iha ita nia moris lor-loron nian, ita mos presisa haklaken Jezús ba